הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תלד תלה

(תשובת מהר״י ברי״ן). (יז) [ז]אִם אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ יְבַטֵּל בְּמָקוֹם שֶׁהוּא, (יח) וְאִם (ח) [ח] אֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן, טוֹב (יט) * שֶׁתְּבַטֵּל אִשְׁתּוֹ:

ז כָּל בּוֹ (סי׳ מח).

תלה דִּין מִי שֶׁלֹּא בָּדַק בְּלֵיל אַרְבָּעָה עָשָׂר. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א מִשְׁנָה פְּסָחִים י׳ (ע״ב) וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (ד״ה ואם) וְכֵן פָּסְקוּ הָרִי״ף (ד:) וְהָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ה).

א [א]לֹא בָּדַק בְּלֵיל אַרְבָּעָה עָשָׂר, יִבְדֹּק (א) (א) בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר (ב) בְּאֵיזוֹ שָׁעָה שֶׁיִּזְכֹּר מֵהַיּוֹם. לֹא בָּדַק כָּל יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר, (ג) יִבְדֹּק (ג) בְּתוֹךְ הַפֶּסַח. לֹא בָּדַק בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, (ד) יִבְדֹּק לְאַחַר הַפֶּסַח, כְּדֵי שֶׁלֹּא

בְּאֵר הֵיטֵב

וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא. בַּ״ח (ס״ה) חֹק יַעֲקֹב (סק״ט): **ד** (ח) **אֵינוֹ.** פֵּרוּשׁ שֶׁאֵינוֹ רָגִיל לַעֲשׂוֹת כֵּן וְחָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח. אַפּוֹטְרוֹפּוֹס שֶׁל יְתוֹמִים מְחֻיָּב לִבְדֹּק וּלְבַטֵּל הֶחָמֵץ שֶׁל יְתוֹמִים. חֹק יַעֲקֹב (ס״ק טו). וְהַבַּ״ח (ס״ז) פָּסַק דְּאֵין לְבַטֵּל עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, וְעַל כָּל פָּנִים הָאִשָּׁה אֵין לַעֲשׂוֹת שָׁלִיחַ לְבַטֵּל הֶחָמֵץ, עַיֵּן עֲטֶרֶת זְקֵנִים:

א (א) **בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר.** וְהַיְינוּ לְאוֹר הַנֵּר. וְכֵן כָּל הַבְּדִיקוֹת אֲפִלּוּ לְאַחַר הַפֶּסַח, וְשֶׁלֹּא לְחַלֵּק בֵּין בְּדִיקָה לִבְדִיקָה. פּוֹסְקִים: (ג) **בְּתוֹךְ הַפֶּסַח.** וַאֲפִלּוּ כְּבָר בִּטֵּל. וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב עַצְמוֹ בּוֹדֵק, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְשָׂרְפוֹ בְּיוֹם טוֹב, מִכָּל מָקוֹם יוּכַל לִכְפּוֹת עָלָיו כְּלִי עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב. טַ״ז (סק״א) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א). וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח צָרִיךְ לִבְדֹּק. מָגֵן אַבְרָהָם (שם). מִי שֶׁלֹּא בָּדַק חָמֵץ קֹדֶם זְמַן אִסּוּרוֹ וּמֵת, אֵין הַיּוֹרְשִׁים מְבָרְכִין עַל הַבְּדִיקָה וּבִעוּר, כֵּיוָן שֶׁאֵינָם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ד [ח] **אֵינוֹ.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן הֲלָכוֹת קְטַנּוֹת סִימָן ר״ט שֶׁמְּפַקְפֵּק בְּבִטּוּל עַל יְדֵי שָׁלִיחַ. וּבְמֹר וּקְצִיעָה כָּתַב דְּאִשְׁתּוֹ בְּלִי רְשׁוּת עֲדִיפָא מִשָּׁלִיחַ בִּרְשׁוּת. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ח) הֵבִיא בְּשֵׁם הָרַמַּ״ע בְּאַלְפָסִי זוּטָא (פ״א) שֶׁדַּעְתּוֹ דְּגַבֵּי חָמֵץ מְהַנֵּי בִּטּוּל עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, כֵּיוָן דְּאֵינוֹ בִּרְשׁוּתוֹ וְכוּ׳ בְּגִלּוּי מִלְּתָא סַגִּי. וְגַם דְּבַעַל הַבַּיִת זְכוּת הוּא לוֹ, וְאַף עַל גַּב דְּשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ אֵינוֹ מְבַטֵּל, מִכָּל מָקוֹם עַל יְדֵי שְׁלִיחוּת וּמִדַּעְתּוֹ יָכוֹל לְבַטֵּל, וְעַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב בִּפְרִי מְגָדִים בִּפְתִיחָה (ח״א פרק ב סק״ג) מִי שֶׁבָּא לוֹ חָמֵץ בַּדֶּרֶךְ וְיִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה שָׁם בִּטְּלוֹ, לֹא אָמְרִינַן בָּזֶה זָכִין כוּ׳. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה בְּשֵׁם הָרַמַּ״ע דְּאִשְׁתּוֹ וּבָנָיו שֶׁיֵּשׁ לָהֶם רְשׁוּת לֶאֱכֹל מִשָּׁלוֹ מִסְתַּבְּרָא שֶׁיֵּשׁ לָהֶם רְשׁוּת לְבַטֵּל,

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים שֶׁיֹּאמַר בַּיּוֹם כָּל חֲמִירָא דְּאִיכָּא בִּרְשׁוּתֵיהּ דִּפְלוֹנִי דְּיָדַע בֵּיהּ וּדְלָא יָדַע בֵּיהּ וְכוּ׳, וּבַלַּיְלָה יֹאמַר דְּלָא יָדַע בֵּיהּ. [א]אַפּוֹטְרוֹפּוֹס שֶׁל יְתוֹמִים (כד) חַיָּב לִבְדֹּק וּלְבַעֵר וּלְבַטֵּל, וּבְמָקוֹם שֶׁנּוֹתְנִין שָׂכָר עַל הַבְּדִיקָה נוֹתֵן שָׂכָר. וְאִם עָבַר וְלֹא בִּעֵר וְלֹא בִּטֵּל וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, אֵין לְחַיְּבוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא בִּפְשִׁיעָה. וְיָתוֹם קָטָן שֶׁאֵין לוֹ אַפּוֹטְרוֹפּוֹס וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, אֶפְשָׁר שֶׁאֵין לֶאֱסֹר הֶחָמֵץ שֶׁלּוֹ, דִּלְמַאן נִקְנְסֵיהּ [פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ט). וְעַיֵּן שָׁם עוֹד מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה]: (יז) **אִם אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ.** וְלֹא מִנָּה (כה) שָׁלִיחַ לְבַטְּלוֹ. וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ מִקֹּדֶם דְּיֵשׁ מַחְמִירִין דְּלֹא מְהַנֵּי שָׁלִיחַ לְבַטֵּל, נָכוֹן שֶׁיְּבַטֵּל (כו) שָׁם בְּמָקוֹם שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ גַּם כֵּן, אֲפִלּוּ אִם עָשָׂה שָׁלִיחַ לַבְּדִיקָה וּבִטּוּל: (יח) **וְאִם אֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן.** לִכְאוֹרָה מְנָא יָדְעָה הָאִשָּׁה שֶׁאֵין הַבַּעַל מְבַטֵּל בִּמְקוֹמוֹ, אֶלָּא הַכַּוָּנָה (כז) שֶׁאֵין הַבַּעַל רָגִיל לַעֲשׂוֹת כֵּן, וְאִם כֵּן חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח, לָכֵן טוֹב שֶׁתְּבַטֵּל אִשְׁתּוֹ אַף שֶׁלֹּא צִוָּה לָהּ לְבַטֵּל, דְּמִסְתָּמָא כְּמוֹ שֶׁנָּתַן לָהּ רְשׁוּת דָּמֵי, וְרָאוּי לְהַזְהִירָהּ עַל זֶה. וּמִכָּל מָקוֹם אֵין כְּדַאי לְכַתְּחִלָּה לִסְמֹךְ לְגַמְרֵי עַל בִּטּוּל אִשְׁתּוֹ, כֵּיוָן שֶׁמִּכָּל מָקוֹם אֵינוֹ שֶׁלָּהּ, וְיִבַטֵּל בְּמָקוֹם שֶׁהוּא: (יט) **שֶׁתְּבַטֵּל אִשְׁתּוֹ.** וְתֹאמַר (כח) כָּל חֲמִירָא דְּאִיכָּא בִּרְשׁוּת בַּעְלִי דְּיָדַע בֵּיהּ וְכוּ׳. וְאִם אֵינָהּ מְבִינָה לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, תֹּאמַר בְּלָשׁוֹן שֶׁמְּבִינָה וְכַנַּ״ל. וַאֲפִלּוּ אִם אֵינָהּ יוֹדַעַת בְּעַצְמָהּ לִבְדֹּק וּמִנְּתָה שָׁלִיחַ לִבְדֹּק חֲדָרֶיהָ מֵחָמֵץ, (כט) מִכָּל מָקוֹם הַבִּטּוּל טוֹב יוֹתֵר שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּעַצְמָהּ בְּלָשׁוֹן שֶׁמְּבִינָה, שֶׁאַף לְהַבַּעַל בְּעַצְמוֹ יֵשׁ מְפַקְפְּקִים עַל מִנּוּי הַשְּׁלִיחוּת עַל הַבִּטּוּל, וְכָל שֶׁכֵּן לְאִשְׁתּוֹ שֶׁהֶחָמֵץ בְּעֶצֶם אֵינוֹ שֶׁלָּהּ. וְאַלְמָנָה, כֵּיוָן שֶׁהֶחָמֵץ שֶׁלָּהּ תּוּכַל לְבַטֵּל בְּעַצְמָהּ אוֹ לַעֲשׂוֹת שָׁלִיחַ, וְכַנַּ״ל לְגַבֵּי אִישׁ:

א (א) **בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר.** וְאַחַר הַבְּדִיקָה (א) יְבַטֵּל אִם עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ שָׁעָה שִׁשִּׁית, דְּאַחַר כָּךְ אֵין בְּיָדוֹ לְבַטְּלוֹ וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תל״ד (ס״ב), רַק בְּדִיקָה וּבִעוּר לְבַד: (ב) **בְּאֵיזוֹ שָׁעָה שֶׁיִּזְכֹּר מֵהַיּוֹם.** וּלְאַחַר שֶׁנִּזְכַּר מְחֻיָּב (ג) לִבְדֹּק תֵּכֶף, שֶׁמָּא יִשְׁכַּח עוֹד הַפַּעַם: (ג) **יִבְדֹּק בְּתוֹךְ הַפֶּסַח.** וַאֲפִלּוּ (ג) כְּבָר בִּטֵּל. [ג]וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב עַצְמוֹ (ד) בּוֹדֵק, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְשָׂרְפוֹ בְּיוֹם טוֹב, מִכָּל מָקוֹם יוּכַל לִכְפּוֹת עָלָיו כְּלִי עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תמ״ו (ס״א). (ה) וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְסוֹבְרִין דִּבְיוֹם טוֹב לֹא יִבְדֹּק, רַק בְּחֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד. וְהַפְּרִי חָדָשׁ הִכְרִיעַ דְּאִם לֹא בִּטֵּל חֲמֵצוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח (ו) אֶפְשָׁר שֶׁיִּבְדֹּק אַף בְּיוֹם טוֹב, וְאִם כְּבָר בִּטֵּל, בְּוַדַּאי לֹא יִבְדֹּק רַק בְּחֹל הַמּוֹעֵד. מִי שֶׁלֹּא בָּדַק קֹדֶם זְמַן אִסּוּרוֹ וּמֵת, (ז) אִם כִּוְּנוּ הַיּוֹרְשִׁים לִזְכּוֹת בְּהֶחָמֵץ וַחֲצֵרָם קוֹנָה לָהֶם, פְּשִׁיטָא דְּעָבְרוּ בְּ׳בַל יֵרָאֶה׳, וּצְרִיכִין מִדִּינָא לִבְדֹּק וּלְבַעֲרוֹ, וְאִם לֹא עָשׂוּ כֵן וְעָבַר הַפֶּסַח, אָסוּר כְּדִין חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, אַךְ אִם לֹא כִּוְּנוּ לִזְכּוֹת אֵין צָרִיךְ לְבַעֵר [אִם לֹא שֶׁמִּשְׁתַּמְּשִׁין שָׁם בְּאוֹתוֹ חֶדֶר דְּאָז בְּכָל גַּוְנֵי צְרִיכִין לְבַעֵר, מִשּׁוּם דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִינֵיהּ], דְּאֵין אָדָם מוֹרִישׁ אִסּוּרָא לִבְרֵיהּ. (ח) וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְסוֹבְרִין דִּבְכָל גַּוְנֵי מְחֻיָּבִין הַיּוֹרְשִׁין לִבְדֹּק וּלְבַעֵר: (ד) **יִבְדֹּק לְאַחַר הַפֶּסַח.** וְכָל הַבְּדִיקוֹת צָרִיךְ לִהְיוֹת (ט) בְּנֵר וּבְחוֹרִין וּבִסְדָקִין, וַאֲפִלּוּ כְּשֶׁבּוֹדֵק בַּיּוֹם:

בָּאוּר הֲלָכָה

סָמַךְ הַמְשַׁלֵּחַ עָלָיו, וְגַם הַמְשַׁלֵּחַ צָרִיךְ לְבַטֵּל, וּבְלֹא זֶה אֵינוֹ מוֹעִיל. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁגַּם הַגְּרַ״ז (סי׳ תלו קו״א סק״ד) מְפַקְפֵּק עַל דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, דְּמִסְתָּמָא כַּוָּנָתוֹ גַּם עַל הַבִּטּוּל. [ב]וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּכָל זֶה אִם נָסַע בַּדֶּרֶךְ וְעָשָׂה שָׁלִיחַ קֹדֶם נְסִיעָתוֹ לִבְדֹּק חֲמֵצוֹ אֲבָל כְּשֶׁהוּא בְּבֵיתוֹ וּמְבַקֵּשׁ לְאַחַר לִבְדֹּק בְּוַדַּאי צָרִיךְ לְבַטֵּל בְּעַצְמוֹ, אִם לֹא שֶׁצִּוָּהוּ בְּהֶדְיָא עַל הַבִּטּוּל גַּם כֵּן:

* **שֶׁתְּבַטֵּל אִשְׁתּוֹ.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יח), וְהוּא מֵהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״י). וְדַע

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כד) חֹק יַעֲקֹב (ס״ק טו) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קיט סכ״ה): (כה) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (ס״ד): (כו) וְגַם לְפִי מַה דְּנָקְטִינַן דְּבִדְאוֹרַיְיתָא לֹא אָמְרִינַן חֲזָקָה שָׁלִיחַ עוֹשֶׂה שְׁלִיחוּתוֹ, בְּוַדַּאי יִזָּהֵר לְבַטֵּל בְּמָקוֹם שֶׁהוּא, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ בְּבֵיתוֹ וְאֵינוֹ יָכוֹל לְקַיֵּם בְּדִיקָה וּבִטּוּל יֵשׁ עָלָיו מִצְוַת עֲשֵׂה דְּתַשְׁבִּיתוּ, וְשֶׁמָּא לֹא יַעֲשֶׂה הַשָּׁלִיחַ שְׁלִיחוּתוֹ: (כז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כח) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (שם): (כט) עַיֵּן בֵּאוּר הֲלָכָה (ד״ה שתבטל):

א (א) רַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ז): (ג) **אֲפִלּוּ אִם נִזְכַּר לְאַחַר שֶׁכְּבָר הִגִּיעַ שָׁעָה שִׁשִּׁית וְנֶאֱסַר בַּהֲנָאָה אֲפִלּוּ הָכִי מְחֻיָּב לִבְדֹּק,** וְלֹא גָּזְרִינַן שֶׁמָּא יָבוֹא לְאָכְלוֹ כְּשֶׁיִּמְצָא הֶחָמֵץ, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא עַצְמוֹ מְחַזֵּר לִבְדֹּק אַחֲרָיו וּלְבַעֲרוֹ לֹא חָיְשִׁינַן לָזֶה, [גְּמָרָא (יא.). כַּחֲכָמִים וּדְלֹא כְּרַבִּי יְהוּדָה]. וְזֶהוּ כַּוָּנַת הַמְחַבֵּר בְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּאֵיזֶה שָׁעָה שֶׁיִּזְכֹּר מֵהַיּוֹם: (ג) אַף דְּאָז אֵינוֹ עוֹבֵר בְּבַל יֵרָאֶה אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ חָמֵץ בְּבֵיתוֹ, מִכָּל מָקוֹם גָּזְרִינַן דִּלְמָא אָתֵי לְמֵיכַל מִנֵּיהּ כְּשֶׁיִּרְאֵהוּ בְּאַקְרַאי [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: (ד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְטַ״ז (סק״א) וְחֹק יַעֲקֹב (סק״ג): (ה) בַּ״ח (ס״א), וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) הִסְכִּים לְדַעְתּוֹ. וְכָתַב שֶׁכֵּן מָצָא בְּסֵפֶר אֲמַרְכָּל כְּתַב יָד. וְהִנֵּה אַף דְּרֹב אַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ כְּדַעַת הַטַּ״ז (שם) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) שֶׁהֵבִיא מִמַּשְׁמָעוּת הַתּוֹסָפוֹת (י: ד״ה ואם) וְהַסְּמַ״ג (עשין לט) דְּאַף בְּיוֹם טוֹב עַצְמוֹ בּוֹדֵק [וְכֵן נִרְאֶה לִכְאוֹרָה מִפַּשְׁטִיּוּת לְשׁוֹן הָרִי״ף (ד:) וְהָרֹא״שׁ (פ״א סי׳ יד), עַיֵּן שָׁם], מִכָּל מָקוֹם מָצָאתִי חֶבֶל רִאשׁוֹנִים דְּכָתְבוּ בְּהֶדְיָא כְּהַבַּ״ח דִּבְיוֹם טוֹב עַצְמוֹ לֹא יִבְדֹּק, הֲלֹא הַמָּה הָרִי״ץ גַּאוּת בְּסִפְרוֹ מֵאָה שְׁעָרִים (הל׳ פסחים עמ׳ רסו) וּבְחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָּ״א עַל פְּסָחִים (י: ד״ה בודק) וְרַבֵּנוּ מָנוֹחַ בְּפֵרוּשׁוֹ עַל הָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ה) וְסֵפֶר הַמַּנְהִיג (הל׳ פסחים אות יז): (ו) **הַיְינוּ דְּתָלוּי בִּפְלוּגְתַּת הַפּוֹסְקִים לְקַמָּן בְּסִימָן תמ״ו** (ס״א) **אִם הָא דְּאָמְרִינַן הַמּוֹצֵא חָמֵץ בְּיוֹם טוֹב כּוֹפֶה עָלָיו כְּלִי דַּוְקָא וְלֹא יְטַלְטְלֶנּוּ מֵיְירֵי רַק בְּבִטְּלוֹ, אֲבָל בְּלֹא בִּטְּלוֹ יוּכַל לְטַלְטְלוֹ וּלְבַעֲרוֹ, מִמֵּילָא בְּעִנְיָנֵנוּ בְּלֹא בִּטְּלוֹ יִבְדֹּק אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב, וּלְהַפּוֹסְקִים דְּסָבְרִי דַּאֲפִלּוּ בְּלֹא בִּטְּלוֹ לֹא יְטַלְטְלֶנּוּ, הָכִי נַמִּי בְּכָל גַּוְנֵי אֵין לוֹ לְטַלְטְלוֹ, עַיֵּן שָׁם בִּפְרִי חָדָשׁ:** (ז) חֹק יַעֲקֹב (סק״ב) וּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ב): (ח) עַיֵּן אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ב) וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ״ז (קו״א סק״ב): (ט) אַחֲרוֹנִים. **אָכֵן אִם בּוֹדֵק בְּיוֹם טוֹב, אֲפִלּוּ לְדַעַת הַמַּתִּירִין צָרִיךְ עִיּוּן אִם מֻתָּר לְהַדְלִיק נֵר בִּשְׁבִיל זֶה בַּיּוֹם אֲפִלּוּ הֵיכָא שֶׁלֹּא בִּטְּלוֹ, וּבְבִטְּלוֹ בְּוַדַּאי אֵין לְהַדְלִיק נֵר, וְעַל כֵּן טוֹב לִדְחוֹת הַבְּדִיקָה עַל חוֹל הַמּוֹעֵד:**

ליקוטי דברי הרב: א] בשו״ע הרב (סי׳ תמג קו״א סק״ב) מחייב את האפוטרופוס אם לא מכר חמצם של יתומים קודם זמן האיסור, ודלא כהאחרונים שהובאו כאן בשעה״צ.

ב] ובשו״ע הרב שם לא חילק חילוק זה. **ג]** בשו״ע הרב (ס״ב) כתב שאף ביום טוב בודק, ולא חילק בין ביטל ללא ביטל.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תלה תלו

ב טוּר וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ"ם (שם ה"ו). יִכָּשֵׁל בְּחָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח שֶׁהוּא אָסוּר בַּהֲנָאָה. [ב]וְעַל הַבְּדִיקָה שֶׁלְּאַחַר הַפֶּסַח (ג) [ג] (ה) לֹא יְבָרֵךְ:

תלו דִּין הַמְפָרֵשׁ בְּיָם וְהַיּוֹצֵא בְּשַׁיָּרָא. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א מִיקְרָא דִּרַב פָּפְחִים ו' (ע"א). **א** [א]הַמְפָרֵשׁ מִבַּעֲשָׂה לָיָם אוֹ יוֹצֵא בְּשַׁיָּרָא, (א) וְאֵינוֹ מַנִּיחַ (ו) בְּבֵיתוֹ מִי שֶׁיִּבְדֹּק, (ב) תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם (ג) * זָקוּק לִבְדֹק, (ד) *(וְלֹא יְבָרֵךְ אָז עַל בִּעוּר חָמֵץ) (כל בו (סי׳ מח)), קֹדֶם שְׁלֹשִׁים יוֹם (ה) אֵין

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וּמְשַׁוִּי נַמִּי שְׁלִיחַ, וְדַוְקָא שֶׁהֵם גְּדוֹלִים דִּבְנֵי מִיעֲבַד מִצְוָה נִינְהוּ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

א [ג] לֹא יְבָרֵךְ. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. [ג]עַיֵּן בְּשׁוּ"ת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן ד' (בְּהַגָּ"ה) שֶׁם בְּדִבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת בְּפֶסָחִים דַּף (י"א) ע"ב [י"] דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְאִם לֹא בָּדַק בְּתוֹךְ הַמּוֹעֵד כו', וּבְקוּנְטְרֵס אַחֲרוֹן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַב עַל זֶה הַגָּאוֹן בַּעַל אֲלִיָּה רַבָּה לְבֵן הַמְחַבֵּר שַׁעַר אֶפְרַיִם.

וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ זִיסְקִינְד רוֹטֶנְבּוּרְג וּבְנוֹ מַהֲרַ"מ ז"ל בְּסִימָן ל"ד, עַיֵּן שָׁם:

וְגַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם עָצְמוֹ בְּרֵישׁ סִימָן תמ"ו (סק"א) כָּתַב בְּפִשְׁיטוּת דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּשָׁעַת הַבְּעוּר בֵּין אִם נִתְחַמֵּץ לוֹ דָּבָר בְּתוֹךְ פֶּסַח בֵּין בְּמוֹצָא חָמֵץ בְּתוֹךְ פֶּסַח צָרִיךְ לְבָרֵךְ, וְכֵן מִנַּיחַ הַדָּבָר בְּסָפֵק, וְצָרִיךְ עִיּוּן. וְכָל זֶה בְּנִמְצָא חָמֵץ גָּמוּר, אֲבָל חָמֵץ מַשֶּׁהוּ שֶׁנִּמְצָא תּוֹךְ פֶּסַח אֵין לְבָרֵךְ עָלָיו. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם סִימָן תמ"ו סָעִיף קָטָן א':

א (ו) בְּבֵיתוֹ. אֲבָל אִם מַנִּיחַ מִי שֶׁיִּבְדֹּק אֵינוֹ צָרִיךְ לִבְדֹּק, דִּשְׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם כְּמוֹתוֹ. חק יַעֲקֹב (סק"ב). עַיֵּן לְעֵיל סוֹף סִימָן תל"ד (סק"ח): **(ג) זָקוּק לִבְדֹק.** בַּלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו יְצִיאָתוֹ לְאוֹר הַנֵּר. וְאִם שָׁכַח לִבְדֹק בַּלַּיְלָה יִבְדֹּק בַּיּוֹם. וְכָתַב הַשּׁ"ז (סק"ב) דְּאִז אֵינוֹ צָרִיךְ שֶׁיְּבַטֵּל, אֶלָּא יַמְתִּין כְּשֶׁגִּיעַ פֶּסַח וְיִבַּטֵּל. וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) הִשִּׂיג עַל הַשּׁ"ז בָּזֶה, כֵּיוָן דְּחָל עָלָיו חוֹבַת הַבְּדִיקָה צָרִיךְ גַּם כֵּן בְּטוּל. וְחק יַעֲקֹב (סק"ג) הִסְכִּים עִם הַשּׁ"ז: (ג) **אֵינוֹ צָרִיךְ לִבְדֹק.** וְכָתַב מְחַיְּבִים לִבְדֹק וּלְבַעֵר הֶחָמֵץ, שֶׁאֵינוֹ שֶׁלָּהֶם. חק יַעֲקֹב (סק"ב): (ג) **לֹא יְבָרֵךְ.** אֲבָל עַל הַבְּדִיקָה שֶׁבְּתוֹךְ הַפֶּסַח צָרִיךְ לְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁבִּטֵּל. חק יַעֲקֹב (סק"ה). וְהַשּׁ"ז (סק"ב) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה דְּאִם בִּטְּלוֹ אִם צָרִיךְ לְבָרֵךְ, עַיֵּן שָׁם. וּמִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) מֻשְׁמָע שֶׁדַּעְתּוֹ שֵׁשׁ לְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁבִּטְּלוֹ, אַךְ הֵיכָא שֶׁבְּדַק וּבִטֵּל וּמָצָא חָמֵץ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, הֲיֵשׁ בְּצָרִיךְ עִיּוּן אִם יְבָרֵךְ עָלָיו, כֵּיוָן שֶׁבִּטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח וְקִיֵּם תַּקָּנַת חֲכָמִים בִּבְדִיקָה. וְלַעֲנִיוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה עִקַּר שֵׁשׁ לְבָרֵךְ בְּשָׁעַת בִּעוּרוֹ, מִשּׁוּם דְּמִיקְרֵי עֲדַיִן בְּדִיקָה. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ זִיסְקִינְד רוֹטֶנְבּוּרְג וּבְנוֹ מַהֲרַ"מ ז"ל בְּסִימָן ל"ד, עַיֵּן שָׁם:

בְּאֵר הֵיטֵב

(ג) **לֹא יְבָרֵךְ.** אֲבָל עַל הַבְּדִיקָה שֶׁבְּתוֹךְ הַפֶּסַח צָרִיךְ לְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁבִּטֵּל. חק יַעֲקֹב (סק"ה). וְהַשּׁ"ז (סק"ב) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה דְּאִם בִּטְּלוֹ אִם צָרִיךְ לְבָרֵךְ, עַיֵּן שָׁם. וּמִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) מֻשְׁמָע שֶׁדַּעְתּוֹ שֵׁשׁ לְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁבִּטְּלוֹ, אַךְ הֵיכָא שֶׁבְּדַק וּבִטֵּל וּמָצָא חָמֵץ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, הֲיֵשׁ בְּצָרִיךְ עִיּוּן אִם יְבָרֵךְ עָלָיו, כֵּיוָן שֶׁבִּטְּלוֹ קֹדֶם פֶּסַח וְקִיֵּם תַּקָּנַת חֲכָמִים בִּבְדִיקָה. וְלַעֲנִיוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה עִקַּר שֵׁשׁ לְבָרֵךְ בְּשָׁעַת בִּעוּרוֹ, מִשּׁוּם דְּמִיקְרֵי עֲדַיִן בְּדִיקָה. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ זִיסְקִינְד רוֹטֶנְבּוּרְג וּבְנוֹ מַהֲרַ"מ ז"ל בְּסִימָן ל"ד, עַיֵּן שָׁם:

בְּאוּר הֲלָכָה

דְּעִקַּר הַדִּין שֶׁל בִּטּוּל אִשְׁתּוֹ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נָזָה אוֹתָהּ עַל זֶה מְפֻקְפָּקִים הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה, וּמִכָּל מָקוֹם בְּמָקוֹם הַדָּחַק יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה, דְּאִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ לְעִנְיַן זֶה, וּמִסְתָּמָא כְּמוֹ שֶׁנָּתַן לָהּ רְשׁוּת מִמֵּי. כֵּן מַשְׁמַע מִבַּאוּר הַגְּרַ"א וְכֵן כָּתַב בְּכִנְגִי יָשָׁע (ד"ה מג"א סק"י) וּמוֹר וּקְצִיעָה וְדָרָךְ הַחַיִּים (סק"ד). וּלְפִי דִּבְרֵיהֶם לְכְאוֹרָה תּוֹכַל לַעֲשׂוֹת גַּם כֵּן שְׁלִיחַ, וְכֵן כָּתַב בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"ח) בְּשֵׁם הָרַמַ"ע (אליפסי זוטא פ"א) וְכֵן כָּתַב בְּדָרְכֵי הַחַיִּים (שם). מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה טוֹב יוֹתֵר שֶׁתִּבְטֵל בְּעַצְמָהּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק י"ט), וּבְפָרָט שֶׁיֵּשׁ מַחְמִירִין בָּזֶה. עַיֵּן עַטָּרַת זְקֵנִים וּמְקוֹר חַיִּים (חי׳ סק"ו):

א * זָקוּק לִבְדֹק. וְאִם שָׁכַח וְלֹא בָּדַק, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ה' שֶׁכָּתַב דְּאָפְשָׁר דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר לְבֵיתוֹ אוֹ לִשְׁלֹחַ שְׁלִיחַ שִׁיבְדֹּק. וְעַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר עֲבַד מִבַּשׁ חַמְצוֹ וְדֵי, וְכֵן מוֹכִיחַ הַחק יוֹסֵף (סק"י) מִלְּשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ סוֹף סָעִיף ב' דְּאִם שָׁכַח וְלֹא בָּדַק, יְבַטֵּל כְּשֶׁיִּגִּיעַ הַפֶּסַח, [וְכָל שֶׁכֵּן דְּאִם מִבַּטְּלוֹ תֶּכֶף דְּמִהֲנֵי כִּדְמוֹכֶה בְּבֵ"ח שָׁם (ס"ה)], וְלֹא הִזְכִּיר שֶׁיַּחֲזֹר לְבֵיתוֹ אוֹ שֶׁיִּשְׁלַח שְׁלִיחַ. וְאַף דְּשָׁם מַיְרִי קֹדֶם שְׁלֹשִׁים, דְּעִתּוֹ דְּהוּא הַדִּין תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים, עַיֵּן שָׁם. **אֲבָל כָּל זֶה בְּסָפֵק חָמֵץ, אֲבָל אִם יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ שָׁם חָמֵץ יְדוּעַ בְּבֵיצָה וְיוֹתֵר, מֻשְׁמָע מֵהֲבֵית מֵאִיר דְּמַסְפִּיק עִם הַמָּגֵן אַבְרָהָם.** [א]**אֲכָן אִם נוֹגֵעַ לוֹ דָּבָר זֶה לְהַפְסֵד מְרֻבֶּה תְּשִׁיחָתוֹ לְבֵיתוֹ אוֹ שֶׁיִּשְׁלַח שְׁלִיחַ, כָּתַב בְּסֵפֶר מָגֵן הָאֶלֶף** (סק"ה) **דְּאֵין מְחַיְּבִ וְדֵי בְּבִטּוּל,** דְּדָמֵי לְהוֹלֵךְ לְדָבָר מִצְוָה בְּסִימָן תמ"ד (ס"ג), עַיֵּן שָׁם. וְכֵן בְּהוֹלֵךְ לְהַצִּיל מִן הַנָּהָר אוֹ מִן הַדְּלֵקָה שְׁרֵי לֵהּ לְבַטֵּל בְּלִבּוֹ, וְהָכָא נַמִּי כְּהַאי גַּוְנָא, עַיֵּן שָׁם:

* **וְלֹא יְבָרֵךְ אָז וְכוּ'.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ד) הַטַּעַם, וְכֵן הוּא דַּעַת הַלְּבוּשׁ וְעוֹלַת שַׁבָּת (סק"א). [ב]**אָמְנָם דַּעַת הַבַּ"ח** (ס"ח) **דְּבְתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם צָרִיךְ לְבָרֵךְ, וְרַק הֵיכִי שֶׁצָּרִיךְ לִבְדֹּק קֹדֶם שְׁלֹשִׁים יוֹם אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ. וְדַעַת הַפְּרִי חָדָשׁ דְּלְעוֹלָם צָרִיךְ לְבָרֵךְ,** כֵּיוָן דְּחִיּוּבוֹ הוּא חֲכָמִים לִבְדֹּק. **וּמִסְתִּימַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְהַשּׁ"ז וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים מֻשְׁמָע דְּחִסְפְּסוּ כְּדַעַת הַגְּ"ה, דְּלְעוֹלָם אֵינוֹ צָרִיךְ לְבָרֵךְ,** אֲכָן מְצָאתִי בְּחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָ"א (ו. ד"ה לא אמרן) וְזָה לְשׁוֹנוֹ שָׁם: וְדַעַת הָרְאָ"ה ז"ל דְּכָל שֶׁזְּקוּק לְבַעֵר מִבָּרֵךְ עַל הַבִּעוּר, וְנִרְאִין הַדְּבָרִים תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם דְּזָקֵא.

הָכִי מַה מּוֹעִיל בְּדִיקָתוֹ. וְאִם מַנִּיחַ בְּבֵיתוֹ אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וּבְנֵי בֵּיתוֹ הַגְּדוֹלִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן דַּעַת וְיכוֹלִין לִבְדֹּק, אֵין צָרִיךְ לִבְדֹּק כְּלוּם קֹדֶם יְצִיאָתוֹ, אֶלָּא יְצַוֶּה לְאֶחָד מֵהֶם שֶׁיִּבְדֹּק וְיבַטֵּל הֶחָמֵץ כְּשֶׁגִּיעַ זְמַנּוֹ, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף קָטָן א'. וְעַיֵּן בְּסִימָן תל"ד (ס"ק י"ז) שֶׁנָּכוֹן הַדָּבָר שֶׁיְּבַטֵּל גַּם הוּא בְּעַצְמוֹ בְּמָקוֹם שֶׁהוּא, כְּשֶׁמַּגִּיעַ זְמַן הַבִּטּוּל: **(ד) וְלֹא יְבָרֵךְ אָז וְכוּ'.** דִּכְשֶׁבִּוּדַק בְּלֵיל אַרְבָּעָה עָשָׂר תִּקְנוּ לְבָרֵךְ עַל בִּעוּר חָמֵץ, (ז) לְפִי שֶׁמָּה שֶׁהוּא מוֹצֵא בִּבְדִיקָתוֹ הוּא מְצֻנְעִינוֹ כְּדֵי לְבַעֲרוֹ לְמָחָר, נִמְצָא דְּהַבְּדִיקָה הוּא הַתְחָלַת הַבִּעוּר. מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּאָן שֶׁלֹּא יְבַעֲרוֹ מִן הָעוֹלָם, וְיִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כְּשְׁאָר הַיָּמִים, אֶלָּא שֶׁהוּא מְפֻנֶּהוּ מִבֵּית זֶה: (ה) **אֵין צָרִיךְ לִבְדֹק.** דְּלֹא חָל עָלָיו תַּקָּנַת

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ה) **לֹא יְבָרֵךְ.** כֵּיוָן שֶׁמַּתָּר (י) לְהַשְׁהוֹתוֹ, וְאַף בַּאֲכִילָה אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִשּׁוּם קְנָסָא שֶׁהִשְׁהָה הֶחָמֵץ בְּפֶסַח, וְאֵינוֹ בּוֹדֵק לְעִנְיַן זֶה, בֵּין חָמֵץ זֶה לְחָמֵץ הַמֻּתָּר, לָכֵן לֹא יְבָרֵךְ. אֲבָל עַל הַבְּדִיקָה שֶׁבְּתוֹךְ הַפֶּסַח צָרִיךְ לְבָרֵךְ (יא) אַף עַל פִּי שֶׁבִּטְּלוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח, וְכָל שֶׁכֵּן אִם נִתְחַמֵּץ לוֹ חָמֵץ גָּמוּר בְּפֶסַח דִּבְדֵאי מְבָרֵךְ בְּשָׁעַת הַבִּעוּר, שֶׁהֲרֵי זֶה לֹא הָיָה כְּלָל בִּכְלַל הַבִּטּוּל. אֲבָל דָּבָר שֶׁאֵינוֹ חָמֵץ גָּמוּר, כְּגוֹן שֶׁנִּמְצָא חִטָּה בְּתַבְשִׁיל וְכַיּוֹצֵא בּוֹ, אֵינוֹ מְבָרֵךְ. וְאִם כְּבָר בָּדַק וּבִטֵּל כְּדֵינוֹ קֹדֶם פֶּסַח וּמָצָא חָמֵץ בְּפֶסַח, (יב) יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הָאַחֲרוֹנִים אִם צָרִיךְ לְבָרֵךְ, כֵּיוָן שֶׁכְּבָר בָּדַק וּבִטֵּל כְּדִינוֹ וְקַיֵּם תַּקָּנַת חֲכָמִים בִּבְדִיקָה דִּבְרָכָה רִאשׁוֹנָה שֶׁבֵּרַךְ אָז קַאֵי עַל כָּל מַה שֶּׁיִּמְצָא אַף בְּתוֹךְ הַפֶּסַח, וּפְסַק בְּרָכוֹת לְהָקֵל:

א (א) וְאֵינוֹ מַנִּיחַ בְּבֵיתוֹ וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר (ו) שֶׁלֹּא צִוָּה לְאֶחָד קֹדֶם נְסִיעָתוֹ שֶׁיִּבְדֹּק כְּשֶׁיִּגִּיעַ זְמַנּוֹ, דְּאִם מִנָּה לְאֶחָד עַל זֶה, שׁוּב אֵין צָרִיךְ בְּעַצְמוֹ לִבְדֹּק, דִּשְׁלוּחוֹ שֶׁל אָדָם כְּמוֹתוֹ. וּכְבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן תל"ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ח) דִּלְכָתְחִלָּה טוֹב יוֹתֵר לְמַנּוֹת אֲנָשִׁים לַבְּדִיקָה, וְאִם אֵין לוֹ יוּכַל לְמַנּוֹת גַּם אִשָּׁה לָזֶה: **(ב) תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם.** וַאֲפִלּוּ אֵין דַּעְתּוֹ לַחֲזֹר כְּלָל עַד אַחַר הַפֶּסַח וְלֹא יִרְאֶה הֶחָמֵץ שֶׁבְּבֵיתוֹ, מִשּׁוּם דְּמֵאָז וְהָלְאָה (ג) חָל עָלָיו חוֹבַת הַבְּדִיקָה: **(ג) זָקוּק לִבְדֹק.** (ג) בַּלַּיְלָה שֶׁלְּפָנָיו יְצִיאָתוֹ לְאוֹר הַנֵּר, וְגַם צָרִיךְ אָז (ד) לְבַטֵּל בַּלַּיְלָה הֶחָמֵץ שֶׁלֹּא רָאָה (ה) כְּמוֹ בְּלֵיל אַרְבָּעָה עָשָׂר. וְאִם שָׁכַח לִבְדֹּק בַּלַּיְלָה יִבְדֹּק בַּיּוֹם. וְאִם יֵשׁ לוֹ (ו) בָּנִים קְטַנִּים בְּבֵיתוֹ וְצָרִיךְ הוּא לְהַנִּיחַ לָהֶם חָמֵץ לֶאֱכֹל וְאֵין לוֹ מִי לְמַנּוֹת עַל הַבְּדִיקָה, יוֹצִיאֵם מִבֵּיתוֹ לְבֵית אָדָם אַחֵר וְשָׁם יַנִּיחַ עֲבוּרָם, וְיִסְגֹּר אֶת בֵּיתוֹ הַבְּדוּק שֶׁלֹּא יִכָּנֵס שָׁם שׁוּם אָדָם עוֹד חָמֵץ, דְּאִי לָאו

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(י) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בְּשֵׁם הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פ"ג ה"ו) וְכָסָף מִשְׁנֶה (שם): **(יא)** כֵּן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) וְכֵן כָּתַב הַחק יַעֲקֹב (סק"ה) וְאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּטַ"ז (סק"ב) שֶׁמְּסְתַּפֵּק בָּזֶה: **(יב)** הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) מְסְתַּפֵּק בָּזֶה בְּסִימָן זֶה, וּבְסִימָן תמ"ו (סק"א) נִרְאֶה שֶׁדַּעְתּוֹ דְּיכְרַךְ, וְכֵן כָּתַב הַחק יַעֲקֹב (סק"ה) וְהַמְקוֹר חַיִּים (חי׳ סק"ג) וְהַגְּרַ"ז (ס"ד). אֲכָן בְּאֲלִיָּה רַבָּה (שם) וְחק יוֹסֵף (סק"ג) וּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ג) וּמָגֵן אֶלֶף (סק"ב, עי"ש) מְצַדְּדִים דְּסִפֵּק בְּרָכוֹת לְהָקֵל:

א מִיקְרָא דִּרַב פָּפְחִים ו' (ע"א). **א** מִיקְרָא דִּרַב פָּפְחִים ו' (ע"א).

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב שאף במקום שיש טורח גדול והפסד מרובה לחזור לביתו אם ידוע לו בבירור שיש כביצה חמץ בביתו חייב הוא לחזור לביתו או לשלוח שליח לביתו שיבער החמץ ממנו אלא אם כן הולך לדבר מצוה. **ב]** בשו"ע הרב (ס"א) הביא כדברי הרמ"א שבכל אופן לא יברך על בדיקה קודם זמנה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah